

Oda a les balenes

La història. En alguna remota platja, una balena geperuda resta varada a cura d'un grup d'ecologistes que la refresquen per mantenir-la amb vida, mentrestant, un cadell de balena ens convida a una odissea misteriosa a través de territoris oceànics inexplorats, en seguiment de caxalots, balenes blaves, dofins, balenes boreals i altres habitants marí-tims...

Les formes. Com a gènere cinematogràfic pur i dur, fa temps que el documental ha tocat fons. Això si alguna vegada la narració documental hagués estat objectiva. Allò que se'n diu la realitat fotografiada, un 'tranche de vie', tros de vida captura sense propòsits a priori. Amb la pel·lícula d'avui, "Las guardianas del planeta" ("Les gardiennes de la planète"), el docu-

mental afegeix un matís singular a la manera de captar una realitat des del punt de vista, personal i transferible, d'una balena amb ganes d'establir comunicació amb els prepotents éssers humans. De fet, ja d'entrada i per posar fil de pescar al sedal, "Las guardianas del planeta" vindria a ser l'anti-Moby Dick que el Hermann Melville més que aventurer va novel·lar per justificar la indústria balenera del segle dinou. A partir d'uns poemes condensats en el volum "Whale Nation" (Balena nació) de l'escriptor,

dramaturg i activista ecològic Heathcote William (1941-2017), el cineasta gal Jean-Albert Lièvre (París, 61 anys) primfila un poemari documentalitzat amb imatges reals i altres inventades i inventariades via digital. El propòsit del film no és altre que el de donar veu (que no vot) a la presència gairebé fantasmal de la nació de les balenes, mamífers que milions d'anys enrere van optar per abandonar la terra ferma i revitalitzar (que no colonitzar)

la immensitat de l'univers dominat per les aigües abissals. Així, "Las guardianas del planeta" ens submergeix al bell mig del territori ocupat per uns animals mamífers tan colossals com solidaris. Llevat que en algun dels fascinants moments d'aquesta aventura didàctica el relat tendeixi a la idealització bonhomiosa, resulta alligador constatar de mane-

ra fílmica aquell vell axioma: l'Ètica és Estètica. Un cetaci pessic a l'orgull predador de l'ésser humà. Hipnòtica oda a les balenes.

El fons. Estem condemnats a la solidaritat mediambiental. Això o taüt.

La imatge. La colla d'ecologistes desvivint-se per salvar la balena varada.

La frase. "Somos las guardianas de los archivos de la Tierra", aboca la balena guia. Riu-te'n tu dels arxius del Pentàgon.

La recomanació. Indispensable per a tothom responsable.

Las guardianas del planeta

Direcció, guió i selecció musical: Jean-Albert Lièvre.
Fotografia: Richard Sidney, Nedjma Berder.
França, 2022.
82'. Screenbox.